

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Helsingborgs sportgymnasium i Helsingborgs
kommun

2011-01-05

1 (3)

Dnr 44-2010:5942

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Helsingborgs sportgymnasium

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Helsingborgs sportgymnasium skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Eleverna kommer till Helsingborgs sportgymnasium med mycket olika förutsättningar när det gäller kunskaper från grundskolan och vana vid kampsport. Skolan lyckas ge eleverna förutsättningar för en måluppfyllelse som är ungefär i nivå med det jämförbara nationella samhällsvetenskapliga programmet. En faktor i detta är skolans arbete med motivation, bemötande och förhållningssätt, som är bärande för utvecklingen inom specialidrotten och även har betydelse för kunskapsutvecklingen i övriga ämnen. Rektorn går in för att säkerställa att personalen omfattas av en gemensam värdegrund, och Skolinspektionen möter elever som på ett moget och reflekterande sätt ger sin bild av de områden de blir tillfrågade om.

Under de två senaste åren har den gemensamma skolutvecklingen inriktats på mål och resultat. I arbetet med elevernas kunskapsutveckling är skolan i färd med att tydliggöra målen och arbeta för att öka elevernas inflytande. Skolinspektionen vill emellertid peka på risken att förtydligandet av målen från skolans sida kan riskera att inskränka elevernas inflytande över undervisningens innehåll om de inte är delaktiga i detta även på gruppnivå.

Omprovning av metoder står kontinuerligt på dagordningen, liksom andra förutsättningar skolan ger. En samstämmighet när det gäller kunskapssyn håller på att utvecklas genom tankar på gemensamma bedömningsmatriser för olika ämnen. Rektorn

2011-01-05

2 (3)

Dnr 44-2010:5942

behöver emellertid se till att en tydligare arbetsplan och ett mera systematiskt och väldokumenterat kvalitetsarbete utgör verksamma medel i utvecklingsarbetet.

Ännu når inte alla elever målen i alla kurser. Under föregående läsår har en del elever bytt till annan utbildning, där en möjlig förklaring som framförs är den tonvikt på eget arbete som blivit en effekt av arbetet med elevernas ökade inflytande. Detta har emellertid skolan reagerat på och ser till att eleverna får mer individuell handledning efter behov. Skolan arbetar aktivt med att eleverna ska ta ansvar för sina studier, men Skolinspektionen finner att skolan ytterligare behöver förtydliga sitt eget ansvar för att alla elever når målen. Det gäller särskilt arbetet med särskilt stöd som behöver systematiseras bättre så att det inte går onödigt lång tid innan stödinsatser sätts in och så att insatserna är rätta i förhållande till behoven, oavsett elevens eget initiativ. Skolinspektionen kan i sammanhanget hänvisa till myndighetens rapport Studieavbrott i gymnasieskolan (2009:1).

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Helsingborgs sportgymnasium identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen i alla kurser (9 kap. 8 § skollagen, Kursplanerna).
- Skolans plan mot kränkande behandling är inte helt i enlighet med bestämmelserna (14 a kap. 8 § skollagen).
- Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid ett åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor).

Skolinspektionen har i tillsynen av Helsingborgs sportgymnasium identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Personalens kompetensutveckling utgår inte i tillräcklig utsträckning från skolans identifierade utvecklingsbehov (9 kap. 8 § skollagen jämfört med 2 kap. 7 § skollagen, Lpf 94 2.6 Rektors ansvar punkt 2).
- Skolan ger inte eleverna fortlöpande information om deras kunskapsutveckling i alla kurser i tillräcklig utsträckning (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94 2.5 Bedömning och betyg Riktlinjer).

2011-01-05

3 (3)

Dnr 44-2010:5942

- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet som underlag för att nå de nationella målen (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Lärarna samverkar inte i tillräcklig utsträckning i undervisningen för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 5 april 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Eva Bergenlöv, Malin van Veen och Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Monika Ivarsson

Undervisningsråd/Föredragande

Kopia till

Helsingborgs kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Helsingborgs sportgymnasium

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Helsingborgs sportgymnasium den 30 november 2010.

Huvudmannen för Helsingborgs sportgymnasium får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn som också är huvudman samt ett urval av lärare och elever. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Helsingborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Helsingborgs kommun begär in dokument från friskolorna och friskolans elever deltar även i för kommunen gemensamma enkäter. Något besök på skolan har inte intill dagens datum genomförts. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Helsingborgs sportgymnasium

Helsingborgs sportgymnasium	Antal elever
Fristående gymnasieskola	62

Källa: Helsingborgs sportgymnasium november 2010

Skolan har sedan verksamheten startade haft sina lokaler i ett industriområde i den södra delen av Helsingborgs stad. Lokalerna är sammanhållna med övningssalar för kampsport och undervisningssalar för teoretiska ämnen.

Det finns fyra heltidsanställda lärare i teoretiska ämnen, idrott och hälsa samt specialidrott, och deltidsanställda motsvarande ytterligare en tjänst. Även rektorn undervisar. För kampsporterna används instruktörer som är timanställda av huvudmannen, medan betyg i dessa ämnen sätts av behörig lärare. Rektorn är även huvudman.

Elevernas meritvärde från grundskolan varierar läsåret 2010/2011 mellan 120 och 190 poäng för de behöriga eleverna. Cirka 40 procent av eleverna har aldrig sysslat med kampsport när de börjar på skolan. Specialidrotten utgör en breddinriktning med orientering om olika kampsporter samt hälsa och ledarskap. Merparten av eleverna är folkbokförda i Helsingborg och omgivande kommuner. Enstaka elever har längre resväg eller kommer från orter utanför pendlingsavstånd. Skolan har elever från sammanlagt 14 kommuner.

Skolverket beslutade den 22 november 2001(dnr 44-2001:1479) att Helsingborgs sportgymnasium i Helsingborgs kommun har rätt till bidrag som fristående gymnasieskola för specialutformat idrottsprogram med kampsportinriktning. Skolverket genomförde tillsyn med beslut den 19 november 2004 (dnr: 54-2003:3201) och skolan förklarades ha fortsatt rätt till bidrag den 23 juni 2005.

Huvudman för skolan är Stefan Krisping, enskild firma med organisationsnummer 611106-3951. Verksamheten vid Helsingborgs sportgymnasium startade läsåret 2002/2003 och omfattar ovannämnda utbildning. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Tillsynsprotokoll för Helsingborgs sportgymnasium

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen i alla kurser.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Kursplanerna

Motivering:

Den genomsnittliga betygspoängen vid Helsingborgs sportgymnasium läsåret 2008/2009 var 14,6, jämfört med 14,1 för samtliga huvudmän i riket. 95,2 procent av eleverna nådde grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier jämfört 90,3 för riket. 87 procent av eleverna fullföljde utbildningen på fyra år, jämfört med 75,9 procent för riket. Med hänsyn till det låga antalet elever är det endast för enstaka elever som måluppfyllelsen inte är hundra procentig. Men eftersom skolans kvalitetsarbete inte är fullödigt har skolan inte ett tillräckligt utvecklat system för att veta vad den själv tillför, och när det gäller särskilt stöd behöver kvaliteten säkerställas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Personalens kompetensutveckling utgår inte i tillräcklig utsträckning från skolans identifierade utvecklingsbehov.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen jämfört med 2 kap. 7 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar, punkt 2

Motivering:

Kompetensutveckling sker enligt intervjuerna både ämnesinriktat och gemensamt. Emellertid är skolans aktuella prioriterade förbättringsområden, bland annat elevinflytande, inte föremål för gemensam kompetensutveckling som kunde bidra till utvecklingen.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolan ger inte eleverna fortlöpande information om deras kunskapsutveckling i alla kurser i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 2.5 Bedömning och betyg, Riktlinjer

Motivering:

Vid utvecklingssamtalen får eleverna genom mentorn samlat besked om hur de klarar målen i respektive kurs, men intervjuerna visar att det är i olika utsträckning som respektive lärare också ger dem återkoppling om deras kunskapsutveckling i förhållande till målen i kursen. Enligt eleverna ger en del av lärarna systematiskt sådan information under kursens gång och i god tid före betygstillfället, medan eleverna själva får fråga efter informationen hos andra lärare.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet som underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan genomför elevenkäter som mäter upplevelse av bland annat relationer, undervisning och elevinflytande, och utvecklingsarbetet utformas bland annat på basis av dessa. Kvalitetsarbetet omfattar emellertid inte en gemensam genomlysning av resultatbilden, varken när det gäller skolans samlade resultat eller angående enskilda ämnen. Faktorer som påverkar resultaten i positiv eller negativ riktning blir inte tillräckligt synliggjorda som underlag till förbättringsarbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Lärarna samverkar inte i tillräcklig utsträckning i undervisningen för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 2,1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

I intervjuerna kommer exempel på enstaka tillfällen då lärare i olika ämnen fört samman mål från olika kurser för att skapa helheter i lärandet, men ämnesövergripande samverkan sker inte i någon större utsträckning på skolan och lärarna uttrycker ambitionen att utveckla sådana arbetssätt. I sådant samarbete bör även specialidrotten inkluderas.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling är inte helt i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling, som gäller förra läsåret och redovisar genomförda åtgärder under detta. Denna redogörelse och intervjuerna visar att sådant arbete bedrivits aktivt. Men de allmänna förebyggande insatser som anges är delvis inte relevanta för värdegrundsarbetet eller inte tillräckligt preciserade så att de blir uppföljningsbara. Planen innehåller heller ingen kartläggning av aktuella behov och planerade insatser utifrån dessa. När det gäller rutiner för akuta åtgärder behöver dessa preciseras så att ansvarsfördelningen framgår tydligare.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid ett åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor

Motivering:

Intervjuerna visar att lärarna går in med stödinsatser för elever då elever riskerar att inte nå målen i någon kurs, men insatserna sker oftast utan utredning av elevens behov eller upprättande av åtgärdsprogram. Det innebär att det inte är säkerställt att de insatser som görs är ändamålsenliga, att det kan ta onödigt lång tid innan insatserna omprövas och att skolan inte kan säkerställa att alla elever får det stöd de är i behov av.